

Discurs educatiu decolonial: el cant de les sirenes

written by Roseli R. Mello | 4 de February de 2023

El dret a una educació de qualitat per a tots és un dels [objectius de l'ONU](#) per al 2030, és a dir, que garantisca l'aprenentatge crític de continguts lingüístics, científics, artístics, matemàtics, perquè això pot ajudar a cada persona a dirigir la seua vida amb llibertat i sense violència. En els darrers anys, els atacs a la ciència per part de moviments terraplanistes i que també ataquen la democràcia, amb les *fake news* com a principal vehicle, s'han convertit en un dels desafiaments que poden obstaculitzar aquest èxit. Es tracta de moviments negacionistes que qüestionen la ciència i els seus constructes: el [moviment antivacunes](#) n'és un exemple. Però també hi ha un tipus de terraplanisme que qüestiona la possibilitat que l'educació es base en evidències científiques, com ja s'ha abordat en un dels articles d'[aquest diari](#).

A Llatinoamèrica, actualment, arriben i es desenvolupen enfocaments teòrics que qüestionen l'ensenyament de continguts rellevants, proposant abandonar allò que és universalista. És un cant de sirena. En lloc d'emprendre una educació crítica i reflexiva, es limiten a proposar la "substitució de narratives". Aquest és el cas d'alguns

discursos autodenominats *decolonials*, que sota aquest tipus d'argumentació impedeixen que xics i xiques tinguin accés a un aprenentatge crític i de qualitat a les escoles. L'al·legació que fan servir és fràgil: afirmen que aquests coneixements són d'origen europeu i, per això, colonials. Amb aquesta perspectiva, el resultat que aquest discurs produeix és greu per a la ciutadania: analfabetisme lingüístic, matemàtic, científic i artístic.

Com recorda Amartya Sen, el coneixement matemàtic, lingüístic, científic i artístic s'ha construït al llarg dels segles mitjançant la interlocució entre diferents cultures. **També adverteix com la identitat alimentada per la relació complementària amb el colonitzador, ja siga divinitzant-ho o demonitzant-ho, és perversa.** Comprén totes dues com a cares d'una mateixa moneda: la dependència i la distorsió de la pròpia imatge. Paulo Freire ja ho havia advertit a la seua Pedagogia de l'Oprimint i a la seua Pedagogia de l'Esperança. **Al seu llibre [Pedagogia de l'esperança](#), Freire reafirma explícitament el valor de la ciència, de l'escolarització i de la democràcia.**

[Imatge: GetArchive]